

EL GERMÀ LYCARION

El primer mort de la Setmana Tràgica

Qui era el germà Lycarion?

Lycarion era el nom que rep dintre de la Congregació dels Germans Maristes Francisco Benjamín May, nascut a Suïssa, a la petita població de Bagnes, del cantó de Valais, el 21 de juliol de 1870. Els seus pares, Mauricio Eugenio i Maria Virgina, eren una família de petits propietaris agrícoles amb unes fortes conviccions cristianes.

En aquest ambient rural viu, es forma i treballa Benjamín fins als divuit anys, moment en què decideix sol·licitar l'ingrés a la congregació marista. Això passa el 15 d'agost de 1888, mogut per la inquietud que té envers l'educació de la joventut i la infància amb pocs recursos.

Després d'un llarg període d'estudis, va madurant la idea de dedicar-se plenament a l'educació cristiana de la joventut.

La seva arribada a Espanya

Acabada la seva primera etapa de formació, el germà Lycarion formalitza la seva consagració a Déu a l'Institut dels Germans Maristes i és destinat a Espanya. A Mataró segueix la seva formació i perfecciona el seu domini del castellà. També combina els seus estudis amb la pràctica docent a Girona i Torelló.

A Canet de Mar fa durant cinc anys una important tasca com a educador i director. D'aquí, els seus superiors el destinen a Arceniega (Àlaba), on dirigeix l'escola que els Germans Maristes tenen en aquesta població.

Les seves qualitats personals i els èxits que assolix com a educador i director fan que els seus superiors pensin en ell per dirigir l'escola que el *Patronato de San José* té al barri barceloní del Poblenou i que ofereix als Germans Maristes.

El germà Lycarion accepta i, així, l'1 d'octubre de 1906 el Patronat obre les portes. Els començaments són durs: la casa és apedregada en repetides ocasions, i els insults al carrer són freqüents.

El tarannà pedagògic del germà Lycarion es basa en la pràctica, l'ordre i el bon gust, principis que són acceptats de bon grat per una part dels pares de la barriada.

La Setmana Tràgica i la seva mort

El 26 de juliol de 1909 s'inicia a Barcelona una revolta general amb la consigna de protestar contra la guerra del Marroc i els abusos del Govern.

A les nou del matí la vaga és general al Poblenou i altres barris. A les 11.30 de la nit un grup d'homes i dones es concentren davant del *Patronato de San José* i després de provocar diverses destrosses calen foc a l'edifici.

Les forces de l'ordre només poden protegir els maristes per anar a la seva residència propera.

El dia 27 comença amb expectació. Els germans són convidats a sortir de la seva residència per un conegut, que els convenç que el segueixin sense por, que és el moment precís per sortir de la casa i marxar sense perill, a pesar dels freqüents intercanvis de trets que tenen lloc pels carrers del Poblenou; creuen en les seves paraules i baixen vestits amb les seves sotanes. Tot just arribar el primer de la fila —el germà Lycarion— al carrer la persona que els acompanya crida «Aquí els teniu!» i al mateix temps sona un tret. Els germans, espantats, busquen refugi on i com poden, i s'amaguen en alguns portals oberts. El germà Lycarion, que encapçalava la comitiva, rep un tret i camina ferit fins a la paret del davant, on cau de genolls, mortalment ferit, i segons sembla és rematat. Tenia 39 anys i en feia tres que era director de les escoles del Patronat Obrer al Poblenou.

El seu cadàver és traslladat a l'Hospital Clínic, on roman alguns dies; d'aquí és conduït al cementiri de Montjuïc i enterrat a la fossa comuna. És el primer mort de la Setmana Tràgica i és considerat el primer màrtir marista d'Espanya.

Canonització

El gener de 1967, l'arquebisbe de Barcelona, Marcelo González Martín, nomena un tribunal per incoar el procés diocesà de canonització del germà Lycarion.

El novembre de 1967, el tribunal entrega la documentació del procés per ser dipositada a la *Congregación de los Santos*.

NICASI CAMPS – JORDI FOSSAS

Patronat Obrer de Sant Josep

L'any 1902 es constitueix el Patronat Obrer de Sant Josep, al Poblenou, en el local situat en el número 206 del carrer de Wad-ras (avui Doctor Trueta). El primer president va ser Santiago López, marquès de Comillas. Entre altres dirigents hi figuraven el comte de Güell, el comte de Santa Maria de Pomés, el marquès de Santa Isabel, el cardenal Casañas i els industrials del barri Riviere, Girona, Mateu, etc. I com a consiliari, el jove mossèn Enric Pla i Deniel, que més tard, revestit de la dignitat cardenalícia, fou primat d'Espanya. Aquest patronat regia també el destí de dos locals més: un a Gràcia i l'altre al carrer de Sant Oleguer.

La seva missió era procurar ensenyament religiós als fills dels obrers de la barriada, mitjançant escoles nocturnes gratuïtes. També feien activitats recrea-

tives, i entre altres tenien un grup de caramelles. S'organitzaven jocs infantils d'esbarjo i fins i tot es disposava d'un montepío (societat mutual), que va arribar a tenir prop de 700 socis. Com a conseqüència dels fets esdevinguts durant la Setmana Tràgica, l'any 1909, el local del carrer de Wad-ras fou saquejat i cremat. Un cop restablert l'ordre, un grup de socis del Patronat decideixen continuar les activitats i, d'acord amb el doctor Pla i Deniel, funden el Centre Social i situen el seu estatge en un piset al carrer de Marià Aguiló, pel qual pagaven vuit pessetes de lloguer. Aquí és on el 10 d'abril de 1910 neix el primer centre catòlic de la barriada, el Centre Social del Poblenou, que és l'embrió del Centre Moral i Cultural del Poblenou.

BUTLLETÍ COMMEMORATIU EDITAT
PEL CENTRE MORAL AMB MOTIU
DEL SEU 75È ANIVERSARI.

Grup d'alumnes del
Patronat Obrer de Sant
Josep amb el germà
Lycarion al centre.

